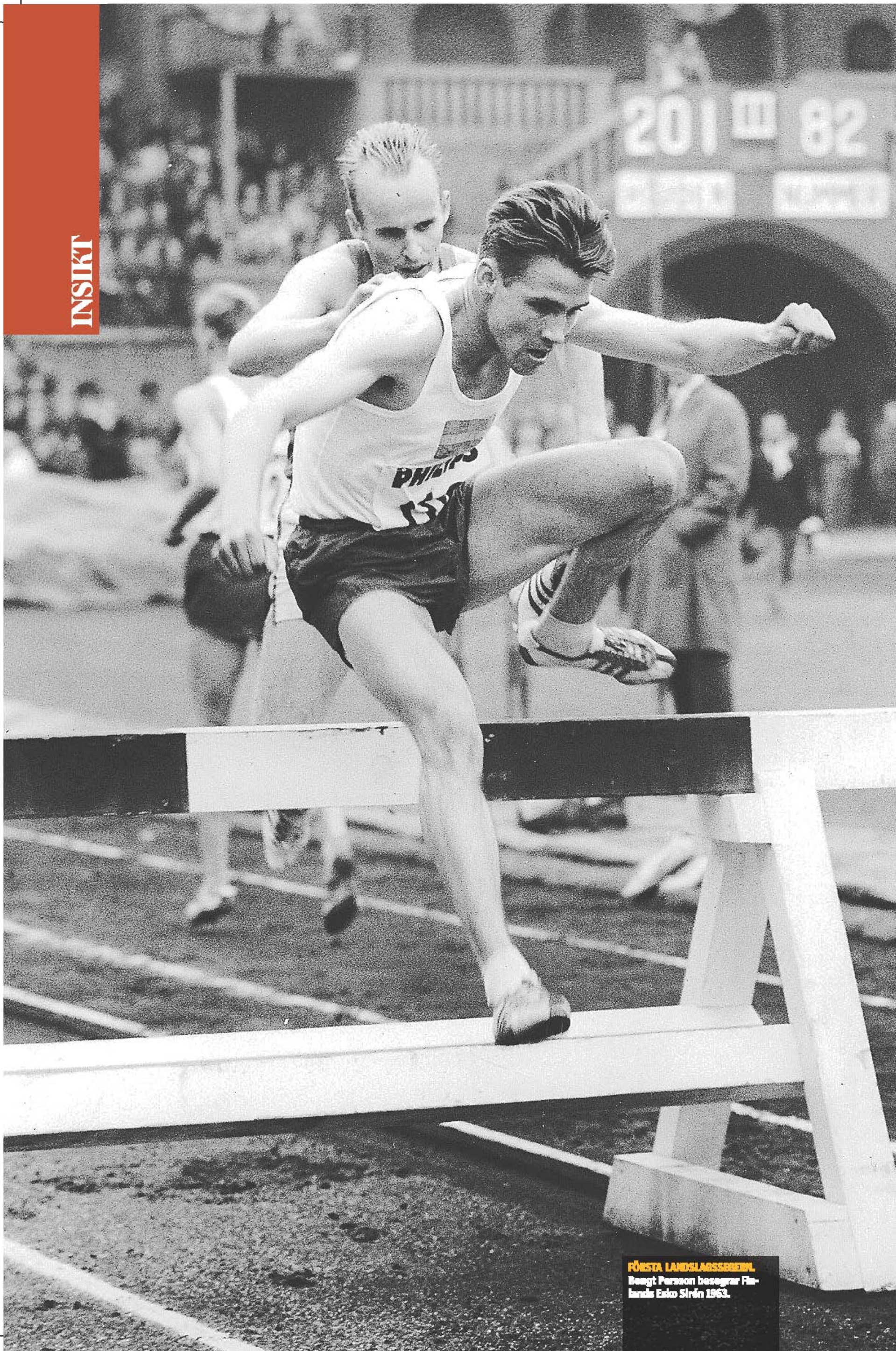


INSIKT



FÖRSTA LANDSLAGSBEREN.
Bengt Persson besegrar Fin-
lands Esko Siirén 1963.

En hyllning och sorgebearbetning

Han vann tolv svenska mästerskap.
Två nordiska. Sprang OS-final.
Jo, Västerbottens störste friidrottare genom
tiderna kommer från Önnesmark.
För en månad sedan fyllde han 70 år och samti-
digt som Walter Widmark lyft upp minnet av sin
brors löparbravader kommer han ideligen på sig
med att säga "var" i stället för "är".

TEXT: OLLE LUNDQVIST



HAR REST ÄREMINNE.
Walter Widmark har kartlagt sin store-
brors idrottskarriär.

I sin ungdom hette han Persson "men mamma hade hetat Widmark och namnet hotade dö ut, så vi bytte".

Och hans storebror heter Bengt. Numera Bengt Widmark.

Men på 60-talet: Bengt Persson.

Det var då "BP" hade sin storhetstid, framförallt som hinderlöpare, men även i slätlöpp på mellan 1 500 och 10 000 meter.

Karriären saknade i stort sett startsträcka.

- Bengt började träna och tävla på allvar först som 18-åring och två år senare vann han B-SM.

Fast naturligtvis fanns en idrottslig grund. Bengt Persson grundade Önnesmarks BK, lockade med sig byns övriga grabbar i skapandet av en egen idrottsplats (fobollsplan, hoppgröpar ...), blev sockenmästare i både tresteg och längdhopp och älskade att tävla.

Eller snarare: att vinna.

- Däremot var han en dålig förlorare. Spelades det sällskapsspel var vi småbröder nästan rädda för att besegra honom. När det gick honom emot kunde han vända spelbordet upp och ner.

Svaghet, förstås. Men också en styrka. Hur slutkörd han än var kunde Bengt Persson på väg över sista vattengraven växla tempo och spurta ifrån motståndare som redan hade räknat hem segern.

Naturlig snabbhet. Men också: Fasa för att förlora.

Allra bäst var han som terränglöpare; vann en gång ett SM med över en minut, men på bana var paraddistansen 3 000 meter hinder där han som bäst var rånkad sjua i världen och där han egentligen stod på topp inför olympiaden i Tokyo 1964. Men i sista genrepet på hemmaplan, på sista varvet drabbades han av en stressfraktur i ett mellanfotsben.

- Han åkte till Tokyo i hopp om att skadan skulle läka, men det gjorde den inte, berättar Walter Widmark. Synd - han hade kunnat konkurrera om medaljerna.

Mest framgångsrik blev i stället sä-



BENGT PERSSON

■ Fyllde 70 år 31 oktober, bor på Gotland och heter numera Widmark.

■ Växte upp i Önnesmark, grundade Önnesmarks Bollklubb, spelade fotboll i Utersjöbäckens IF och Inledde sin friidrottskarriär i Burälven innan han 1961 övergick till IFK Umeå.

■ Vann 12 individuella SM, tre stafett-SM, två nordiska mästerskap och 23 landskampssegrar. Nådade en OS-final och två EM-finaler. Vann för-OS i

Mexico City 1965 och blev tvåa i för-OS i Tokyo 1963.

■ Gjorde sitt sista stora lopp i SM i Sollentuna 1971 då han slutade trea på 3 000 meter hinder där segraren var den nya stjärnan Anders Gärderud.

songen 1968, inte främst för OS-finalen (slutkörd tio i Mexico Citys tunna luft) utan för det svenska hinderrekordet (8.33,8) och personbästat på 5 000 meter (13.48,6).

Walter Widmark vet allt. Det är han som kartlagt karriären. Det är han som berättar.

Varför?

Jo, Bengt, i hembyn länge betraktad som lite suspekt ("springa i stället för att arbeta") var ett tag anställd som underbefäl på I 20, jobbade i skogen, gick sedan folkhögskola och kom in på socialhögskolan. Efter examen fick han ett vikariat på Gotland, där han träffade sin blivande hustru, Erna, och blev kvar, klättrande i karriären, och var, när han vid 60 år gick i avtalspension, kommunens omsorgschef.

Han odlade dessutom en rad andra intressen, inte minst historia, men för cirka åtta år sedan började Erna Widmark notera minnesluckor hos maken, sådana man först skjuter ifrån sig - "vanlig glömska?" - men som sedan blev allt tydligare.

Den tidiga demens som konstaterats har accentuerats. Bengt Widmark bor sedan tre år på ett vårdhem ("ödets ironi; föremål för den omsorg han själv lett"), behöll länge sin rörlighet, men är efter en lättare stroke för ett år sedan huvudsakligen sittande och liggande och känner nu knappt igen sina fyra bröder.

- Men pratar man bondiska går det bättre och nämner man gamla konkurrenter, exempelvis Karl-Uno Olofsson, minns han mycket väl.

Walter Widmark hade förmodligen samma fysiska talang som sin bror. Under det enda år han tränade någotsånär målmedvetet sprang han 1500 meter på 4.00,6 (grämer sig fortfarande över de sex tiondelarna ...), men insåg att drivkraften saknades.

- Jag såg hur hårt Bengt tränade och det ville jag inte utsätta mig för. Men för

Bengt var det ett perfekt sätt att kanalisera sin energi. Lite manisk var han nog, på samma sätt som jag anar att en hel del andra toppidrottare är det.

Sin egen energi riktade Walter Widmark i stället på studier och arbete. Han blev ekonomidirektör på MoDo och var, när han för ett halvår sedan gick i avtalspension, vd på stålbolaget Rautaruukki Sverige AB.

Det första han gjorde som nybliven "friherre" var att gräva fram och sammanställa information om broderns löparkarriär.

- Jag har ju vetat ungefär, men ändå slås jag av hur bra han faktiskt var!

Det har blivit en imponerande fak-tasamling - datum, tider, placeringar - men också en monter med Bengts pris-samling, diverse karriärminnen (Rekordmagasinet med honom på omslaget - stort!).

Montern står i IFK Umeås (som han tävlade för när han lämnat Burälven) klubblokal där den för några veckor sedan invigdes i närvaro av gamla medtävlare och ledare.

Det handlar om en hyllning till Bengt, men, erkänner Walter Widmark, också om ett sätt för honom själv att bearbeta sorgen över att hans bror, en gång hans idol och en omvitnat skärpt och slagfärdig idrottsstjärna, inte längre är den han en gång var.

- Min svärmor drabbades också av demens, men Bengt står närmare och därför känns det svårare. Men det här arbetet har varit både en glädje och en tröst som dessutom fött en del funderingar.

Till exempel: Hur kunde Bengt, Karl-Uno och flera andra västerbottniska löpare satsa så hårt, nå så långt och råka ut för så lite skador trots att de från början inte hade någon tränare?

Walter Widmark tror sig veta svaret:

- Just för att de drevs av egen lust och äregirighet och fick styra träningen efter eget huvud och egen känsla.